

Op 29 mei 1979 vierde het Bosschap zijn 25-jarig bestaan. Deze viering vond plaats in het gebouw van de Sociaal-Economische Raad te 's-Gravenhage in een buitengewone vergadering, die werd bijgewoond door vele genodigden.

Tijdens deze vergadering trad de minister van Landbouw en Visserij mr. A. van der Stee als gast-spreker op. Voorts werd het woord gevoerd door de voorzitter van het Bosschap de heer Jhr. Mr. D. A. W. van Tets van Goudriaan en de heren Mr. R. F. C. Baron Bentinck van Schoonheten, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, en de heer H. Kikkert, bestuurslid van het Bosschap voor de Voedingsbond CNV.

Minister van der Stee ging uitvoerig in op de veranderingen die in de afgelopen periode van 25 jaren zijn opgetreden en op de betekenis van de bosbouw voor de houtvoorziening. Hij stelde, dat jaarlijks in de wereld 16 miljoen ha wordt ontbost en constateerde, dat er bij een voortgang van deze ontwikkeling over 25 jaren niet voldoende bos meer over zal zijn om aan de groeiende vraag naar hout te voldoen. Aangezien - aldus de minister - brandhout voor 1/3 van de wereldbevolking een eerste levensbehoefte is, betekent het verdwijnen van het bos voor de plattelandsbevolking in vele ontwikkelingslanden het verdwijnen van de bestaansmogelijkheid. Een deel van de ontbossing is een gevolg van de vraag naar hout in de rijke landen. Minister van der Stee vervolgde, dat zijn beleid erop gericht is de zelfvoorzieningsgraad voor wat betreft de grondstof hout in de rijke landen te verhogen, uiteraard in de eerste plaats in Nederland. In dit verband ging de bewindsman ook in op de betekenis van de Nederlandse houtverwerkende industrie en op de relatief lage houtprijzen. Het voortbestaan van de houtindustrie is in sterke mate bepalend voor de rentabiliteit van het bosbedrijf. De lage houtprijzen hangen samen met het feit, dat hout-exporterende landen zoals Canada en Rusland de houtexport stimuleren. In die landen zijn de concessiegelden opvallend laag en de herplantverplichtingen beperkt. Op korte termijn zijn dan ook - aldus de heer Van der Stee - nog

geen verbeteringen in het prijsniveau te verwachten. Voor de bosbedrijven betekent dit, dat zij moeten streven naar kostprijsverlagingen en betere benutting van inkomstenbronnen. De kostprijs kan gunstig worden beïnvloed door een beter gebruik van de subsidiemogelijkheden en door toepassing van rationele werkmethoden, door aanpassing van de bedrijfsorganisatie en door samenwerking. Het verbeteren van de inkomstenbronnen moet vooral worden gezocht in goede relaties met de houtverwerkende industrie.

Over de op handen zijnde wijziging van de Boswet merkte de minister op, dat hij met grote belangstelling kennis had genomen van het door het Bosschap opgestelde interim advies. Hij zag in dit advies een ondersteuning van de tot dusverre bij het departement ontwikkelde ideeën.

Tenslotte ging Minister van der Stee in op de functies van het bos en op de door sommigen verkondigde mening, dat de productiefunctie van onze bossen geheel vergeten moet worden en het accent in beleid en beheer volledig gelegd zou moeten worden op andere functies van het bos en met name op natuurbeheer. Naar zijn oordeel zijn deze uitspraken tegen de achtergrond van de grote maatschappelijke behoefte aan hout, te eenzijdig om als uitgangspunt voor een bosbouwbeleid geaccepteerd te kunnen worden.

Na de minister voerde de heer Van Tets van Goudriaan, voorzitter van het Bosschap, het woord. Deze ging in op de wordingsgeschiedenis van het Bosschap en op de ontwikkeling in de achterliggende jaren en richtte voorts de blik naar de toekomst. De heer Van Tets van Goudriaan wees, terugziende in het verleden, op de sedert het midden van de zestiger jaren bij het Bosschap levende behoefte aan een duidelijk bosbouwbeleid, gericht op instandhouding en uitbreiding van het bosareaal hier te lande. Ter bevordering van een dergelijk beleid bracht het Bosschap in de loop der jaren diverse rapporten uit, die handelden over deze problematiek. Vrij uitvoerig ging de heer Van Tets van Goudriaan in op de betekenis van de houtproductiefunctie van het bos met

het oog op de houtvoorziening. Uitbreiding van de houtproductie verdient alle aandacht, teneinde te bereiken dat ons land voor zijn houtvoorziening niet nog meer afhankelijk wordt van invoer.

Hij wees in dit verband het streven van degenen die het accent in bosbeleid en bosbeheer volledig willen leggen op de andere functies van het bos van de hand, omdat in deze benadering de economische basis van de bosbouw te smal wordt, zodat het voortbestaan van het bosbedrijf in gevaar komt. Versmalling van de economische basis van het bosbedrijf zal ook de maatschappelijke positie van de werknemers in de bosbouw aantasten. Daarom zal uit economische en sociale overwegingen een bosbouwbeleid moeten worden ontwikkeld, dat gericht is op het behoud van bossen met een multifunctioneel karakter. De voorzitter van het Bosschap constateerde dat er in de ruimtelijke ordening helaas ontwikkelingen zijn waar te nemen die de bosbouw te zeer dreigen te trekken binnen de invloedssfeer van de lagere overheden. Met name gemeenten hebben de neiging in hun bestemmingsplannen bossen andere bestemmingen te geven dan "bos" met daaraan gekoppeld gebruiks- en aanlegvoorschriften, die het normale bosbeheer beperken. Hierdoor wordt de bestemmingswetgeving gebruikt om beheersoogmerken te realiseren, hetgeen onjuist moet worden geacht. Bestemmingsplannen dienen ertoe, dat bos, bos blijft en moeten het beheer overlaten aan beheersregelingen, met behulp waarvan het beheer positief kan worden gestuurd, zoals de beschikking bosbijdragen. Het interim-advies van het Bosschap inzake wijziging van de Boswet, dat handelt over de omvorming van de Boswet, tot een multifunctionele bosbeheerswet, sluit aan bij de beschikking bosbijdragen en beoogt deze regeling steun te laten vinden in de Boswet. Voorts benadrukt het interim-advies dat het bosbouwbeleid primair een verantwoordelijkheid is van de rijksoverheid en geeft het aan hoe regionale en lokale belangen bij het bos en bij de bosinstandhouding kunnen worden waarborgd.

Vervolgens ging de heer Van Tets van Goudriaan uitvoerig in op de publiekrechtelijke samenwerking tussen werkgevers en werknemers binnen het Bosschap. In dit verband stond hij onder meer stil bij de afspraken die tussen de werkgevers- en werknemersorganisaties zijn gemaakt over de medezeggenschap van de werknemers binnen het Bosschap over het algemene investeringsbeleid in de bosbouwsector als geheel en belichtte hij het overleg binnen het Bosschap over sociale aangelegenheden.

Met waardering sprak de heer Van Tets van Gou-

driaan over de participatie van het Staatsbosbeheer in het bestuur van het Bosschap. De vertegenwoordigers van het Staatsbosbeheer hebben steeds vanuit hun specifieke deskundigheid als bosbeheerder een uiterst waardevolle inbreng gehad.

Het oog richtend op de toekomst, die voor de bosbouw nog steeds verre van rooskleurig is, onderstreepte de heer van Tets van Goudriaan het grote belang van hechte samenwerking tussen allen die bij de bosbouw zijn betrokken. Hij besloot zijn betoog met het uitspreken van de hoop, dat de goede samenwerking die het Bosschap steeds heeft gehad met de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging, de Landbouwhogeschool, de diverse onderzoeksinstituten en met diverse andere organisaties en instellingen ook in de toekomst zal blijven bestaan in het belang van de bosbouw en van hen die daarin werken.

De heer Bentinck van Schoonheten, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren en bestuurslid van het Bosschap, legde in zijn toespraak de nadruk op de betekenis van de bosbouw voor de houtproductie. Ook de heer Bentinck waarschuwde, dat verwaarlozing van de houtproductie in onze bossen kan betekenen dat meer hout uit andere landen moet worden betrokken, hetgeen een verdere aanslag op het milieu van die landen zal veroorzaken. Overigens kan, zo stelde de heer Bentinck, houtproductie samengaan met een goed milieubeheer en kunnen productiebossen zeer geschikt zijn voor de recreatie.

De heer Kikkert sloot de rij van sprekers. Hij herinnerde eraan, dat hij in 1954 betrokken was bij de totstandkoming van het Bosschap en ging vervolgens in op de ontwikkeling van de p.b.o. binnen de bosbouwsector. Sprekend over de activiteiten van het Bosschap stelde de heer Kikkert, dat het accent is komen te liggen op beleidsadvisering en belangenbehartiging terwijl in beperkte mate gebruik is en wordt gemaakt van de verordenende bevoegdheid. Dat deze accenten in de loop des tijds zo zijn komen te liggen schreef de heer Kikkert toe aan het feit, dat alle binnen het Bosschap samenwerkende partijen steeds bereid zijn geweest alle problemen, welke zij ontmoeten, binnen het bestuur van het Bosschap aan de orde te stellen met het doel gezamenlijk naar oplossingen te streven. Sprekend over de samenwerking tussen werkgevers en werknemers binnen het Bosschap ging de heer Kikkert in op de afspraken die zijn gemaakt op het punt van de medezeggenschap van de werknemers binnen het Bosschap op het terrein van het algemeen investeringsbeleid in de bosbouwsector als geheel. Dat overeenstemming op dit punt kon worden bereikt vloeide ener-

zijds voort uit een duidelijke wil tot samenwerking en anderzijds uit wederzijds vertrouwen.

Vervolgens releveerde de heer Kikkert wat in de loop der jaren in het belang van de bosbouw dankzij de samenwerking tussen werkgevers en werknemers kon worden bereikt, zowel op economisch als op sociaal gebied.

Voor wat de toekomst betreft, sprak de heer Kikkert tegen de achtergrond van zijn ervaringen met en binnen het Bosschap, de verwachting uit, dat, in welke richting de organisatiestructuur in onze samenleving zich ook zal ontwikkelen, het Bosschap stellig in staat zal zijn te voldoen aan alle eisen die een eventuele nieuwe structuur in de toekomst zal stellen. Het door de Minister van Sociale Zaken aan de S.E.R. gevraagde advies over de organisatiestructuur in onze samenleving zal ook voor de bos-

bouw van belang zijn, omdat de inhoud ervan de functionering van alle schappen zal beïnvloeden. De inmiddels praktisch vaststelbare betekenis van het Bosschap zal in bedoeld advies duidelijk naar voren moeten komen in het belang zowel van boselgenaren en werknemers als van de samenleving als geheel. Want ook in de toekomst zal er gelet op de verschillende functies die het bos in ons sterk geïndustrialiseerde land vervult, grote behoefte zijn, zo besloot de heer Kikkert zijn betoog, aan een sterke belangbehartiging, die wordt gedragen door de maatschappelijke groeperingen van werkgevers en werknemers.

Na afloop van de buitengewone jubileumvergadering volgde een ontvangst, waar velen het jubilerende bestuur gelukwensen aanboden.

Bosbouwreis Verenigde Staten en Canada

Ir. G. Memelink en Ir. A. A. C. van Leeuwen hebben in 1978 het initiatief genomen voor een te organiseren bosbouwreis naar de Verenigde Staten en Canada. Het aantal aanmeldingen bleek echter per 15 november 1978 nog te gering te zijn om kans van slagen te hebben. Daar echter gebleken is dat er toch belangstelling blijft bestaan doen zij een hernieuwde oproep voor een in 1980 te maken reis, waarvan het *ontwerpprogramma* hieronder volgt:

	dagen
- Reis Amsterdam-Vancouver (B.C.)	1
- Acclimatiseren in Vancouver. Bezichtiging van stad en omgeving	1
- Vancouver-Vancouver Island-Victoria	3
Aandacht voor de douglasbossen, houtexploitaties en houtverwerkende industrieën. Bezoek aan Cathedral Forest, een oorspronkelijk douglasbos en aan de zaadtuinen van de Universiteit van British Columbia.	
Bezoek aan de Butchart Gardens en sight-seeing in Victoria, de meest Engelse stad van Canada.	
- Victoria-oversteek Strait of Juan de Fuca, Olympic National Park	2
Regenwoudgebied.	
Aandacht wederom voor de douglas herkomsten.	
Bezoek aan het Weyerhaeuser proefstation in Centralla.	
Overnachting omgeving Tacoma.	

- Tacoma	1
Bezoek aan het Hoofdkantoor van Weyerhaeuser, Amerika's grootste houtconcern.	
Bezoek aan Mount Rainier, National Park.	
- Tacoma-Seattle-Crescent City (Californië). Vliegreis.	1
- Crescent City-Eureka-San Fransisco.	3
Bezoek aan de Nationale Parken langs de Pacific coast met de Redwoods, de hoogste bomen ter wereld.	
- San Fransisco.	2
- San Fransisco-Yosemite National Park. De sequoia's, de dikste en oudste bomen ter wereld.	2
- Kings Canyon en Sequoia National Park.	2
- Sequoia National Park-Los Angeles en verblijf in L.A.	2
- Los Angeles-Amsterdam.	1
Het zal duidelijk zijn, dat dit achter-de-tafel-programma slechts een indicatie weergeeft van mogelijkheden. Het ziet er nogal druk uit, doch men kan er van verzekerd zijn, dat het tempo rustig zal zijn en dat voldoende rustdagen zullen worden ingevoegd.	

Degenen die belangstelling hebben voor deze reis — die de reis van hun bosbouwersleven zou kunnen zijn — worden verzocht zich te melden bij: Organisatie Amerikareis, Van Ostadestraat 6, 6814 LG Arnhem. Hierbij moeten de volgende gegevens worden vermeld: naam, adres en telefoon, al of niet vergezeld van echtgenote/echtgenoot, al of niet deelname van kind/kinderen aan deze reis.

Aanmelding vóór 15 september 1979.